

علل پروپتوزیس یکطرفه در بیماران بستری در بخش جراحی مغز و اعصاب بیمارستان قائم (عج) مشهد ۱۳۸۴ - ۱۳۷۴

* محمد فرجی^۱ MD، بابک گنجه ای^۲ MD، سیده مریم حسینی^۳ MD

استاد گروه جراحی مغز و اعصاب،^۱ رزیدنت گروه جراحی مغز و اعصاب،^۲ چشم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد
تاریخ دریافت: ۸۵/۱۰/۱۹ - تاریخ پذیرش: ۸۶/۳/۵

خلاصه

مقدمه: اگزوفتالمی عبارت است از بیرون زدگی غیرطبیعی کره چشم که پروپتوزیس نیز به آن اطلاق می شود. پروپتوزیس به هر علت می تواند باعث کاهش قدرت بینائی و به هم خوردگی ساختمان چشم شود این مطالعه با هدف بررسی عوامل اتیولوژی، یافته های بالینی، رادیولوژیکی، آسیب شناسی و پیش آگهی بیماران مبتلا به اگزوفتالمی انجام شده است.

روش کار: این مطالعه توصیفی در سالهای ۱۳۷۴ - ۱۳۸۴ در بیماران بستری در بخش اعصاب بیمارستان قائم (عج) مشهد انجام شده است. اطلاعات مربوط به ۵۰ پرونده بیمار که از نظر شرح حال و معاینات بالینی و نتایج آزمایشات و آسیب شناسی کامل بوده است در پرسشنامه جمع آوری گردید. اطلاعات جمع آوری شده با استفاده از آمار توصیفی و جداول توزیع فراوانی پردازش شد.

نتایج: از ۵۰ بیمار مورد بررسی ۲۸ نفر (۵۶٪) زن و ۲۲ نفر (۴۴٪) مرد و متوسط سن بیماران مطالعه، ۳۲/۹ سال و از ۱۰ ماه تا ۷۰ سال، متوسط سن زنان ۳۶/۸ سال و مردان ۲۷/۸ بوده است. در ۴۸٪ موارد چشم راست و در ۵۲ درصد چشم چپ درگیر بوده است.

شایعترین ضایعه کره چشم منجر شونده به پروپتوزیس، مننژیوم با درگیری کره چشم (۱۲٪ موارد) بوده است که در ۱۰٪ موارد مننژیوم بال اسفنوئید با درگیری کره چشم و ۲٪ موارد مننژیوم شیت عصب اپتیک بوده است. علل شایع دیگر پروپتوز در این مطالعه، استئوم فرونتال با گسترش به کره چشم (۸٪)، فیبروس دیسپلازی (۸٪) سودوتومور کره چشم (۶٪)، موکوسل سینوس (۶٪) همانژیوم کاورنوس کره چشم (۶٪)، کیست درموئید و اپیدرموئید کره چشم (۶٪)، کیست هیداتیک (۶٪)، فیستول کاروتید - کاورنوس (۶٪) و گلیوم عصب اپتیک (۴٪) موارد را تشکیل داده است. در ۵۲ درصد موارد ضایعه منجر شونده به پروپتوز با افت دید همراه بوده است.

نتیجه گیری: شایعترین علت در اغلب پروپتوزیس در بخش جراحی مغز و اعصاب مننژیوم، و بااکتریت مننژیوم ناحیه بال کوچک اسفنوئید بوده که در اغلب موارد با کاهش دید همراه است.

کلمات کلیدی: اگزوفتالمی، اگزوفتالمی یکطرفه، پروپتوزیس، کاهش بینائی

* مشهد - بیمارستان قائم (عج)، جراحی مغز و اعصاب دانشگاه علوم پزشکی مشهد - تلفن: ۹ - ۸۵۹۲۱۲۱

Email: dr.farajirad@yahoo.com - نویسنده رابط